

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ ৱেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ সৰিয়হৰ সৈতে মৌমাখি ..	২
□ গো-পামত নৱজাতকৰ ...	২
□ গৰুৰ কুঁজত হোৱা খৰ ...	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৩
□ এবিধ যাদুকৰী উদ্ভিদ নিম্ন ..	৪

□ ৪৪ তম বছৰ □ সংখ্যা ২৪ □ ১৬ ডিচেম্বৰ ২০২৩ □ ১ - ১৫ পৃষ্ঠা, ১৯৪৫ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা

GHARE - PATHARE

PMG - 19 of 2005 - 06

কৃষি শিক্ষাৰ মিশ্ৰিত শিক্ষণ বিষয়ৰ কৰ্মশালা সম্পন্ন

ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি গৱেষণা আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থা (নেবিছ) আৰু মিশ্ৰিত শিক্ষণ মঞ্চ (বিএলপি)ৰ এখন দুদিনীয়া কৰ্মশালা যোৱা ৩০ নবেম্বৰৰ পৰা অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। কৃষি শিক্ষাৰ শিক্ষাৰ্থী আৰু গৱেষকে অংশগ্ৰহণ কৰা এই কৰ্মশালাখনৰ শুভাৰম্ভাণি অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই ই-শিক্ষণ পদ্ধতিৰ জৰিয়তে কৃষি শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত

পৰিষদৰ ভাৰতীয় কৃষি পৰিসংখ্যা গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ তথ্য প্ৰযুক্তি পৰামৰ্শদাতা ড° আৰ চি গোৱেলে দেশৰ সামগ্ৰিক কৃষি শিক্ষা আৰু উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত তথ্য প্ৰযুক্তি ক্ষেত্ৰই বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তন আনিছে বুলি উল্লেখ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ

বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই ই-শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা তথা শিক্ষণ-শিকন মাধ্যমৰ বৰ্তমান সময়ত প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰে। ড° অঞ্জন কৃষ্ণ শৰ্মাই আঁত ধৰা দুদিনীয়া এই কৰ্মশালাত বিএলপি প্লেটফৰ্মটোৱে অফলাইন আৰু অনলাইন শিক্ষণেৰে কেনেদৰে এটাই আনটোৰ

ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি গৱেষণা আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থা (নেবিছ) আৰু মিশ্ৰিত শিক্ষণ মঞ্চ (বিএলপি)ৰ কৰ্মশালাৰ মঞ্চত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা, বাওঁফালে কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, সোঁফালে ভাৰতীয় কৃষি পৰিসংখ্যা গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ তথ্য প্ৰযুক্তি পৰামৰ্শদাতা ড° আৰ চি গোৱেলে আৰু স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ দাস

কুমাৰ দাসে আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে ডিজিটেল শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰসাৰণৰ বাবে লোৱা ব্যৱস্থাৱলী তথা তথ্যভিত্তিক ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলনৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰে। অনুষ্ঠানটোত কৃষি

পৰিপূৰক হিচাপে কাম কৰিব আৰু এই শৈলীৰ শিক্ষণেৰে অধ্যাপকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক দৃশ্য আৰু অনলাইন পাৰম্পৰিক ক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে জড়িত কৰি কেনেদৰে লাভান্বিত কৰিব সেই বিষয়ে তথ্যভিত্তিক পৰ্যালোচনা কৰিব।

এৰীলেটাৰ মূল্য সংযোজিত খাদ্য সামগ্ৰী প্ৰস্তুতৰ কৌশল উদ্ভাৱন

অসমৰ এবিধ পৰম্পৰাগত খাদ্য তথা পুষ্টিৰ খাদ্য উপাদানেৰে সমৃদ্ধ এৰীলেটাৰ জৰিয়তে বিভিন্ন খাদ্য প্ৰস্তুত কৰি অসমৰ খাদ্যাভাৱৰ ক্ষেত্ৰত অভিনৱ সংযোজন ঘটাবলৈ আগবাঢ়িছে অসমৰ এদল গৱেষক বিজ্ঞানীয়ে। সাধাৰণভাৱে পৰম্পৰাগত খাদ্য হিচাবে গ্ৰহণ কৰা এৰী পলুৰ পৰিবৰ্তে এৰীলেটাৰ মূল্য সংযোজিত খাদ্য সত্তাৰ প্ৰস্তুত কৰা কৌশল উদ্ভাৱন কৰি এই কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ গোলাঘাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ বিজ্ঞানীসকলে। বহুতো পৰিপুষ্টি দ্ৰব্যৰে পৰিপুষ্ট এৰী লেটা অসমৰ এবিধ পৰম্পৰাগত খাদ্য যদিও এই

খাদ্যবিধৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধিৰ বাবে গোলাঘাট কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰই ইয়াৰ পৰীক্ষণৰ কাম হাতত লয় আৰু পৰীক্ষণৰ অন্তত এৰীলেটাৰ পৰা বিভিন্ন পুষ্টিৰ সুস্বাদু মূল্য সংযোজিত খাদ্য যেনে - কেৰু, বিস্কুত, আচাৰ আদি তৈয়াৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কেন্দ্ৰটোৰ বিজ্ঞানী মৃদুস্মিতা বৰঠাকুৰৰ নেতৃত্বত এৰীলেটাৰ পুষ্টিত্ব বিশ্লেষণৰ পৰা দেখা গৈছে যে এৰীলেটাৰ তথা প্ৰ'টিন আৰু চৰ্বীৰ পৰিমাণ প্ৰতিযুক্ত খাদ্য মাছ, মাংস, কণীতকৈ যথেষ্ট বেছি আৰু ইয়াত থকা আইৰণ, কেলছিয়াম আৰু আঁহৰ পৰিমাণো সন্তোষজনক। সেয়ে এৰীলেটাৰ পুষ্টি সুৰক্ষাৰ দিশটো

এগ্ৰ'ইক টুৰিজম সম্পৰ্কীয় প্ৰশিক্ষণৰ সফল সমাপ্তি

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত যোৰহাট কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা বিভাগৰ উদ্যোগত যোৱা ৫ ৰ পৰা ১৪ ডিচেম্বৰলৈ দহ দিনীয়া এগ্ৰ'ইক টুৰিজম সম্পৰ্কীয় হ্ৰস্বকালীন প্ৰশিক্ষণৰ সফল সামৰণি পৰে। নতুন দিল্লীস্থ ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ অৰ্থসাহায্যত অনুষ্ঠিত এই প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত অসমৰ লগতে ভাৰতৰ কেইবাখনো মহাবিদ্যালয়, গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান

বিশ্ব ভূমি দিৱস উদ্‌যাপন

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, যোৰহাট : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ উদ্যোগত তথা শিৱসাগৰ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ সহযোগত যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে শিৱসাগৰ জিলাৰ জকাইচুক মৌজাৰ অন্তৰ্গত ভৰলুৱা বজাৰ গৃহত বিশ্ব ভূমি দিৱস পালন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ বিশেষজ্ঞা ড° অৰুন্ধতী বৰদলৈয়ে আঁতৰা সজাগতা সভাখনত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী ড° দিলীপ পাটগিৰি, ড° সমীৰণ দত্ত, ড° কুলেন দাস, ড° বিপুল ডেকা, ড° গায়ত্ৰী গোস্বামী কন্দলি, জিলা কৃষি বিষয়া আশিস বৰা, কেন্দ্ৰটো মুৰব্বী ড°

প্ৰদীপ সন্দিকৈ, জ্যেষ্ঠ এ.ডি.অ'. অমৃত শইকীয়াই বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে অংশগ্ৰহণ কৰি বক্তব্য আগবঢ়ায়। শতাধিক কৃষক উপস্থিত থকা এই অনুষ্ঠানতে কৃষিভিত্তিক এখন পুস্তিকা উন্মোচন কৰা হয়। অনুষ্ঠানত কৃষি ক্ষেত্ৰত দেখুওৱা বিশেষ পাৰদৰ্শিতাৰ বাবে পুণ্য কোঁৱৰ আৰু বিনীতা শইকীয়াক উদগনিমূলক বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। অনুষ্ঠানত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এগৰাকী ছাত্ৰী চিৰসেউজ গীতা পৰিবেশন কৰি কৃষক বাইজক আপ্লুত কৰে।
কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, শোণিতপুৰ : যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে শোণিতপুৰ কৃষি বিষয়া আশিস বৰা, কেন্দ্ৰটো মুৰব্বী ড°

টেঙাজাতীয় শস্যৰ জৈৱবৈচিত্ৰতা মেলা - ২০২৩ সম্পন্ন

সৰ্বভাৰতীয় সমন্বিত গৱেষণা প্ৰকল্প (ফল)ৰ সহযোগত আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ টেঙা আৰু ৰোপণ শস্য গৱেষণা কেন্দ্ৰ, গোলাপুখুৰী, তিনিচুকীয়াৰ উদ্যোগত যোৱা ২ ডিচেম্বৰ তাৰিখে এদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে কেন্দ্ৰটোৰ প্ৰাংগণত টেঙাজাতীয় শস্যৰ এখনি জৈৱ বৈচিত্ৰ মেলা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। জিলাখনৰ টেঙাজাতীয় ফলৰ বিশাল জিনীয় বৈচিত্ৰ প্ৰদৰ্শন আৰু ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ গুৰুত্বৰ প্ৰতি সজাগতা সৃষ্টিৰ লগতে টেঙাজাতীয়

বাগিছাৰ বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনাত সহায় কৰিবলৈ এই বৈচিত্ৰ মেলাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। এই উদ্দেশ্যে আয়োজিত এখন সভাত মুখ্য অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে জিনীয় সম্পদ সংৰক্ষণৰ লগতে কৃষক আৰু সামগ্ৰিকভাৱে জিলাখনৰ আৰ্থসামাজিক অৱস্থা উন্নীত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত টেঙাজাতীয় শস্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ

কাঠফুলা উৎপাদন প্ৰযুক্তিৰ হ্ৰস্বকালীন প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰা 'কাঠফুলা উৎপাদন প্ৰযুক্তি'ৰ এমাহজোৰা হ্ৰস্বকালীন প্ৰশিক্ষণৰ যোৱা ৬ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সামৰণি পৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থিত কাঠফুলা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰৰ সভাগৃহত আয়োজিত এক অনুষ্ঠানত ২১ গৰাকী প্ৰশিক্ষাৰ্থীক প্ৰমাণ-পত্ৰ বিতৰণ কৰা হয়। মুক্ত আৰু দূৰ শিক্ষাৰ ন'ডেল বিষয়া প্ৰীতম বৰঠাকুৰে আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰা

অনুষ্ঠানটোত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্রাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মৃগাল শইকীয়াই কয় যে কাঠফুলা উৎপাদন এতিয়া কেৱল এবিধ খেতি হৈ থকা নাই, বৰ্তমান ই এক যথেষ্ট চাহিদা থকা ব্যৱসায়। মাটিবিহীনভাৱে কৰিব পৰা এই খেতি ধনী-দুখীয়া সকলোৰে বাবে স্বনিয়োজনৰ আহিলা হিচাবে পৰিগণিত হৈছে। সেয়ে ইয়াৰ বাবে ব্যুৎপত্তি অৰ্জন কৰি আগবাঢ়িব লাগিব। প্ৰচুৰ চাহিদাৰ বাবে ব্যৱসায়িক পৰিকল্পনাও লাগিব আৰু

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

গোমধানৰ খেতিত ফল আৰ্মি বৰ্মৰ নিয়ন্ত্ৰণ

বিশ্বৰ ভিতৰতে বহুলাভাৱে উৎপাদিত শস্যৰ ভিতৰত গোমধান অন্যতম। সকলো শস্যৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক উৎপাদন ক্ষমতা থকাৰ বাবে বিশ্বজুৰি গোমধানক “শস্যৰ ৰাণী” হিচাবেও জনা যায়। গোমধানত বিভিন্ন পুষ্টিৰ উপাদান যেনে শৰ্কৰা, প্ৰ’টিন, ভিটামিন, খনিজ পদাৰ্থ আদি যথেষ্ট পৰিমাণে পোৱা যায়। মানুহৰ খাদ্যৰ উপৰিও পশুখন আৰু হাঁহ কুকুৰাৰ খাদ্য আৰু উদ্যোগিক সামগ্ৰী হিচাবেও গোমধানৰ যথেষ্ট ব্যৱহাৰ আছে।

গোমধানৰ উৎপাদনত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলোৱা বিভিন্ন কাৰকসমূহৰ ভিতৰত শস্য চপোৱাৰ পূৰ্বৰ পৰ্যায়ত ৰোগ আৰু পোক-পৰুৱাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ প্ৰধান। সাধাৰণতে গোমধানত মজাখোৱা পোক, মোৱা পোক, আৰ্মি বৰ্ম আদিৰ আক্ৰমণ হয় যদিও শেহতীয়াকৈ ফল আৰ্মি বৰ্ম নামৰ এবিধ পতংগই গোমধানত গুৰুতৰ ক্ষতি কৰা দেখা গৈছে। বহু শস্যভোজী এই পতংগবিধৰ পলুৱে ৮০ টাতকৈও অধিক উদ্ভিদ প্ৰজাতি যেনে কুঁহিয়াৰ, জোৱাৰ, বজ্জা, শাক-পাচলি আদিৰ ক্ষতিসাধন কৰে। ডাৱৰীয়া বতৰৰ লগতে কম তাপমাত্ৰা আৰু অধিক বৰষুণৰ বতৰত এই পতংগবিধৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ অতি বেছি হয়।

জীৱন চক্ৰ : ফল আৰ্মি বৰ্মৰ পখিলাই গোমধানৰ পাতত থোপাথোপিকৈ কণী পাৰে। এটা কণীৰ থোপাত প্ৰায় ১০০ ৰ পৰা ২০০ টা কণী থাকে। এজনী পখিলাই জীৱনকালত ১৫০০ ৰ পৰা ২০০০ টালৈকে কণী পাৰে। কণীৰ পৰা পলু ফুটি ওলাবলৈ ৩-৫ দিন সময় লাগে। নতুনকৈ ওলোৱা পলুবিলাক পাতল সেউজীয়া বৰণৰ হয় আৰু পিছলৈ পলুবিলাকৰ বৰণ গাঢ় সেউজীয়া বা মুগা বৰণৰ হোৱা দেখা যায়। পলুৰ পৰা লেটা হ’বলৈ গৰমৰ দিনত প্ৰায় ১৪ দিন আৰু শীতকালত ৩০ দিন সময় লাগে। সাধাৰণতে ফল আৰ্মি বৰ্মে মাটিৰ তলত ২-৮ চে.মি. গভীৰতাত লেটা বান্ধে। লেটাবিলাক দেখাত বগুচুৱা-মটীয়া বৰণৰ হয় আৰু লেটাৰ পৰা পূৰ্ণাঙ্গ পখিলা হ’বলৈ গ্ৰীষ্মকালত ৮-৯ দিন আৰু শীতকালত ২০-৩০ দিনলৈকে সময় লাগে। পূৰ্ণাঙ্গ অৱস্থাত পখিলাৰ বৰণ ধোৱা বৰণীয়া বা পাতল মুগা বৰণৰ হয়। মতা পখিলাৰ আগ-পাখি দুখনত তিনিকোণীয়া বগা ৰঙৰ আকৃতি দেখা পোৱা যায়।

আক্ৰমণৰ লক্ষণ : কণী ফুটি নতুনকৈ ওলোৱা পলুবিলাকে একগোটকৈ থাকি কুমলীয়া পাতৰ সেউজীয়া অংশখিনি এফালৰ পৰা খাই অনিষ্ট কৰে। কিছুদিনৰ পিছত পলুবিলাকে গা-গছৰ ভিতৰত সোমাই তাৰ কোমল অংশখিনি খাই গছজোপাক বাঢ়িব নোৱাৰা কৰি তোলে। বয়স বঢ়াৰ লগে লগে পলুৰ অৱস্থিতি প্ৰতিজোপা গছত এটা বা দুটালৈ হ্রাস পায়। পিছৰ অৱস্থাত পলুবিলাকে গছজোপাক এনে ধৰণে খায় যে পাতৰ কেৱল মধ্যাংশৰাহে বাকী ৰয়গৈ।

সম্বন্ধিত নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা :

- ১) উপযুক্ত সময়ত গোমধানৰ খেতি কৰিলে ফল আৰ্মি বৰ্ম পোকৰ পৰা শস্যডৰাক ৰক্ষা কৰিব পাৰি।
- ২) ফাণ্ড-চ’ত মাহত দকৈ হাল বাব লাগে যাতে লেটাবোৰ প্ৰখৰ ৰ’দত ওলাই পৰে আৰু চৰাই চিৰিকটিৰ চিকাৰ হ’বলগীয়া হয়।
- ৩) সঠিক মাত্ৰাত সাৰৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে কিয়নো নাইট্ৰ’জেনযুক্ত সাৰৰ অধিক প্ৰয়োগৰ ফলত এই পোকবিধৰ আক্ৰমণ বেছি হয়।
- ৪) কৃষকসকলে পৰিষ্কাৰকৈ খেতি কৰাত গুৰুত্ব দিব লাগে আৰু পথাৰৰ ওচৰে পাজৰে থকা অপতৃণ বা বন-বাতসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে।
- ৫) গোমধানৰ লগত উপযুক্ত মাহজাতীয় শস্য যেনে ৰহৰমাহ, মাটিমাহ, মণ্ডমাহ আদি অন্তৰ্ভুক্ত শস্য হিচাপে কৰিলেও এই পোকৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পাব পাৰি।
- ৬) কণীৰ থোপা আৰু পলু হাতেৰে সংগ্ৰহ কৰি কেৰাচিনযুক্ত পানীত ডুবাইও ধ্বংস কৰিব পাৰি।
- ৭) আক্ৰান্ত গোমধানৰ গা-গছৰ সোঁমাজত বালি আৰু চূণ ৯ঃ১ অনুপাতত প্ৰয়োগ কৰিও ফল আৰ্মি বৰ্মৰ পলু ধ্বংস কৰিব পৰা যায়।
- ৮) ফেৰ’মন ফান্দ বা পোহৰ ফান্দৰ সহায়তো ফল আৰ্মি বৰ্মৰ বংশবৃদ্ধি ৰোধ কৰিব পাৰি।
- ৯) প্ৰথম অৱস্থাত, জৈৱিক কীটনাশক যেনে নিমযুক্ত ঔষধ ৫ মি.লি. প্ৰতি লিটাৰ পানীত মিহলাইও প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি।
- ১০) থাইমিথ’ক্সাম ১৯.৮% ৬ মি.লি. প্ৰতি কি.গ্ৰা. বীজত মিহলাই বীজ শোধন (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ পুহৰ পৰা ১৫ মাঘ, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

সৰিয়হ :

ইতিমধ্যে ফুল ফুলি চোঁই ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰা গছবোৰত পুহৰ আৰম্ভণিৰ পৰা মোৱা পোকৰ আক্ৰমণ আৰম্ভ হয়। কাতি-আঘোণ (নবেম্বৰ) মাহৰ কৃষিকৰ্মত দিয়া শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাকে গ্ৰহণ কৰিব।

আলু :

১) আঘোণ-পুহ মাহৰ ভিতৰত ব্লাইট আৰু অন্যান্য বেমাৰৰ প্ৰতিৰোধক হিচাবে কাতি-আঘোণ (নবেম্বৰ) মাহৰ কৃষিকৰ্মত দিয়া শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাকে গ্ৰহণ কৰিব।

কুঁহিয়াৰ :

১) কুঁহিয়াৰ কাটিবৰ বাবে জাতটো আগতীয়া নে শেহতীয়া জানিলে সেই হিচাপে কাটিব।

২) আগতীয়া জাতৰ হ’লে ১০ মাহত কাটিবৰ উপযুক্ত হয় আৰু শেহতীয়া হলে ১১-১২ মাহত কাটিবৰ উপযুক্ত হয়।

৩) অপৈণত অৱস্থাত কুঁহিয়াৰ কাটিলে ৰসৰ পৰা উপযুক্ত গুৰ বা চেনী উৎপাদন কৰিব পৰা নহয়।

৪) কুঁহিয়াৰ কাটিলে দুদিনতকৈ বেছি ৰাখি নেপেৰিব। কটাৰ পিচত বেছিদিন ৰাখি থৈ পেৰিলে গুৰ বা চেনীৰ উৎপাদন ক্ষমতা হ্রাস পায়।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

আঘোণ মাহত উদ্যান শস্যৰ পৰিচৰ্যা

আঘোণ মাহত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু অনুসৰি ফল-মূল গছৰ প্ৰতিপালনসমূহ এনেধৰণৰ -

কল : কল গছৰ গুৰিৰ পৰা অনাগতীয়া বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। এতিয়াই কলৰ বাৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিলে গোটেই জাৰকালিটো বন-বাত নহয়। বন-বাতবোৰ চিকুশাই দিয়াৰ পিচত গুৰিত মাটি জাপি দিয়ক। পিচত গছৰ গুৰিত জীপ থাকিবলৈ গছৰ শুকান পাত, শুকান জাবৰ-জোখৰ জাপি দিয়ক। মাটিৰ উপৰিভাগত মাটিৰ আৱৰণি হিচাবে পলিথিন কাপোৰো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ ব্যৱধানত পানীৰ যোগান ধৰক।

নাৰিকল : নতুনকৈ ৰোপণ কৰা নাৰিকল গছৰ বাগিছাৰ মাজৰ খালি অংশবিলাকত অন্ত বৰ্তী শস্য হিচাবে নানা তৰহৰ শীতকালীন শাক-পাচলিৰ খেতি কৰক।

গছৰ গুৰিৰ মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল গছৰ গুৰিত দিয়াৰ দৰে ব্যৱস্থা লওক। গছত থকা পূৰ্বৰ শুকান নাৰিকলবোৰ পাৰি আনক। লগতে গছৰ আগ অংশত অৰ্থাৎ পাতৰ খোৰোঙত থকা পাঁচা ফুল, বাকলি, ফুল আদি আঁতৰাই দিয়ক আৰু শুকান পাত বা ফুলৰ ঠাৰিবোৰ কাটি গছৰ আগছোৱা পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। প্ৰতি ১০-১২ দিনৰ ব্যৱধানত পানীৰ যোগান ধৰক।

তামোল : তামোল বাৰীখনৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই গছৰ গুৰিত মাটি জাপি দিয়ক। নতুনকৈ পতা তামোল বাৰীৰ মাজৰ খালি অংশত শীতকালীন শাক-পাচলি ৰোপণ কৰি উপৰুৱা আয়ৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল-নাৰিকল খেতি কৰাৰ দৰে ব্যৱস্থা লওক। তামোল, নাৰিকল গছত গোৱৰ সাৰ সৰহকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

মাটি কঠাল : দুশৰীয়া পদ্ধতিত কৰা মাটি কঠালৰ খেতিৰ মাজৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। ফলদিয়া গছবোৰৰ গুৰিত মাত্ৰ এটা পোখা পুলিহে ৰাখিব লাগে। ফলৰ ঠিক তলতে থকা পোখা পুলি আৰু ফলৰ ওপৰত থকা মুকুট ফল চপোৱাৰ পিচত জীপ থকা মাটিত ঘন ঘনকৈ ৰুই থব লাগে যাতে শিপা ওলায়।

নেমু টেঙা : গছৰ পৰা পূৰ্বৰ ফলবোৰ চপাই আনক। লগে লগে গছত থকা শুকান ডালবোৰ বা পোকবা বেমাৰে আক্ৰমণ কৰি নষ্ট কৰি দিয়া ডালবোৰ কাটি দিয়ক। এই সময়তে গছত পাতলীয়াকৈ দীঘল ডালবোৰ কলম কৰি দিব লাগে। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ চিকুশাই গুৰিত জাবৰ-জোখৰ, পচম সাৰ আৰু শুকান পাত জাপি দিয়ক।

সুমথিৰা টেঙা : ফলৱতী গছত পূৰ্বৰ হৈ পৰিবলৈ ধৰা টেঙাবোৰ চপাই আনক। লগে

লগে গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ চিকুশাই বাৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক।

অমিতা : গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই বাৰীখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক আৰু গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। ফল ধৰা গছত বাঢ়িব নোৱাৰা মাজৰ সৰু সৰু অমিতাবোৰ পাৰি আনক।

মধুৰি আম : গছৰ গুৰিৰ পৰা ওলোৱা নতুন ডালবোৰ কাটি দিয়ক। ফল নধৰা বা আগটোৰ ওপৰৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। ফল ওলাব খোজা বা নোলোৱা থিয়কৈ বাঢ়ি যোৱা ডালবোৰ তললৈ হুলুই দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ চিকুশাই দিয়ক।

লিচু : গছৰ পৰা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক।

আম : শুকান ডাল আৰু পোকে বেছিকৈ আক্ৰমণ কৰা আৰু গছৰ মাজভাগত থকা ছাঁপৰা সৰু সৰু ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ তলৰ মাটিবোৰ কোৰ মাৰি লুটিয়াই দিয়ক যাতে মাটিত বাস কৰা পোকৰ বাহ বা কনী মৰি যায়। গছৰ গুৰিৰ পৰা ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ এটা প্ৰলেপ দিয়ক।

জালুক : গছত থকা ফলৰ চিৰাবোৰৰ ৰং যদি সলনি হৈ মুগা বৰণৰ হৈছে তেন্তে চিৰাবোৰ পাৰি আনক। পাৰি অনা চিৰাবোৰ ৰ’দত দিয়ক যাতে ই কলা পৰি সোতাৰা-সোতাৰ হয়। ফল পাৰিবৰ সময়ত ওপৰৰ লতাবিলাক আশ্ৰয়কাৰী গছত বান্ধি দিয়ক।

বাৰীত থকা প্ৰতিজোপা ফল-মূল গছৰ গুৰিৰ এক মিটাৰ অংশত এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অৰুণাচল)

জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে ল’ব লগা সাৱধানতা

- ◆ জীৱাণুসাৰ এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ লৈ যাওঁতে বা কোনো ঠাইত সংৰক্ষণ কৰোতে তাপ আৰু পোহৰৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিব লাগে।
- ◆ ৰাসায়নিক সাৰ বা কীটনাশক ৰখা ঠাইত জীৱাণুসাৰ একেলগে ৰখা অনুচিত।
- ◆ জীৱাণুসাৰবিধ কোনো এক শস্যৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট কৰি ৰখা শস্যবিধৰ বাবেহে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
- ◆ বীজৰ লগত ব্যৱহাৰ কৰোতে সিচাৰ দিনা বা আগদিনা প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বীজত মিহলোৱাৰ পাছত ৰ’দ বা সূৰ্যৰ তাপত ৰাখিব নালাগে। কাৰণ ই বেজীৱীয়া সমূহ ধ্বংস কৰে।
- ◆ ৰাতিপুৱা নাইবা আবেলি পৰত জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰা বীজ সিঁচিব লাগে।
- ◆ জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে বীজৰ লগত ভাতৰ মাৰ নাইবা পানীৰ লগত গুৰ মিহলাই

জুলীয়া মিশ্ৰণ কৰি ল’ব লাগে। এনে কৰিলে বীজৰ বাকলিত জীৱাণুসাৰ লাগি ধৰে।
◆ প্ৰায় সকলো কীটনাশক ঔষধ জীৱাণুসাৰৰ বাবে বিষাক্ত তথাপিও থিৰাম অলপ কম বিষাক্ত ভেকুৰনাশক আৰু ডাইএলড্ৰিন কম বিষাক্ত কীটনাশক। গতিকে এনে ৰাসায়নিক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰোতে বীজ পৰিশোধনৰ পাছত জীৱাণুসাৰৰ হাৰ দুগুণ কৰি লৈ ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।
◆ ৰাইজ বিয়াম ব্যৱহাৰ কৰোতে চূপাৰ ফচফেটৰ মিশ্ৰণ একেলগে ব্যৱহাৰ কৰা অনুচিত।
◆ পি.এচ.বি নামৰ জীৱাণুসাৰ অল্পযুক্ত মাটিৰ বাবে উত্তম।

ড° মৃগাল শইকীয়া

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

বিশ্ব ভূমি দিৱস ..

বিজ্ঞান কেন্দ্ৰই বিশ্ব ভূমি স্বাস্থ্য দিৱস উদযাপন কৰে। অনুষ্ঠানৰ আৰম্ভণিতে ড° নমিতা দত্তই বিশ্ব ভূমি স্বাস্থ্য দিৱসৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰি কয় যে প্রতি বছৰে ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখটো আন্তর্জাতিকভাৱে মাটিৰ স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ ওপৰত মনোনিবেশ কৰিবলৈ উদযাপন কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ ভাৰপ্রাপ্ত মুখ্য বিজ্ঞানী অংগনা শৰ্মাই এই বছৰৰ বিশ্ব ভূমি স্বাস্থ্য দিৱসৰ বিষয়বস্তুৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি কয় যে মাটিৰ স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ বাবে প্রধানতঃ জৈৱিক সাৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। তেওঁ প্রধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰণাম আঁচনিৰ ওপৰতো আলোকপাত কৰে। অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি অৱসৰপ্ৰাপ্ত যুটীয়া কৃষি সঞ্চালক হৰেশ্বৰ দাসে মাটিৰ স্বাস্থ্য পৰীক্ষা আৰু তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি জৈৱিক আৰু ৰাসায়নিক সাৰৰ এক সমতুল্য প্ৰয়োগৰ বিষয়ে বিশদ আলোচনা আগবঢ়ায়। কেন্দ্ৰটোৰ বিজ্ঞানী দিগ্ৰু বৰাই ৰাসায়নিক সাৰে খেতি মাটিত আৰু পৰিবেশতন্ত্ৰত পৰিব পৰা কুপ্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। অনুষ্ঠানটোত অগ্ৰণী খেতিয়ক জয়ৰাম মাহাটো আৰু অম্বিকা দাসক সম্বৰ্ধনা জনোৱা হয় আৰু কৃষকসকলৰ মাজত 'ভূমি স্বাস্থ্য পৰীক্ষা আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা' শীৰ্ষক এখন প্ৰচাৰ পত্ৰিকা বিতৰণ কৰা হয়। প্ৰায় ৫০ জনতকৈও অধিক কৃষক উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটোত শীতকালি কৰিব পৰা পাচলিৰ গুটি বিতৰণেৰে সামৰণি পৰে।

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, কৰিমগঞ্জ : যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে কৰিমগঞ্জ কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰটো বিশ্ব ভূমি স্বাস্থ্য দিৱস পালন কৰা হয়। এই বছৰৰ বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ বিষয়বস্তু 'মাটি আৰু পানী জীৱনৰ এটা উৎস' এই বিষয়বস্তুৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ আয়োজন কৰা হয়। এই উদ্দেশ্যে আয়োজিত এখন সভাত কেন্দ্ৰটোৰ প্ৰধান ও মুখ্য বিজ্ঞানী ড° পি. চৌধুৰীৰ আদৰ্শী ভাষণেৰে অনুষ্ঠানৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয়। আদৰ্শী ভাষণত মুখ্য বিজ্ঞানী গৰাকীয়ে বিশ্ব ভূমি দিৱস উদযাপনৰ গুৰুত্ব আৰু তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰে। অনুষ্ঠানত সন্মানীয় অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে এ.এচটি.চিৰ চেয়াৰমেন মিশন ৰঞ্জন দাস, সহকাৰী আয়ুক্ত ৰংবামন টেৰণ, সহকাৰী সঞ্চালক পঙ্কজ মজুমদাৰকে ধৰি কেইবাজনো বিশিষ্ট ব্যক্তিয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰি বিশ্ব ভূমি দিৱসৰ বিষয়ে বক্তব্য ৰাখে। অনুষ্ঠানত ড্ৰোনৰ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে কৃষকসকলৰ মাজত সচেতনতা বৃদ্ধিৰ বাবে আলোচনা কৰাৰ লগতে ড্ৰোনৰ ব্যৱহাৰিক প্ৰযুক্তি প্ৰদৰ্শন

কৰা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ প্লাণ্ট প্ৰটেকচন বিভাগৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ড° হিমাংশু মিশ্ৰ আৰু হাৰ্টিকালচাৰেল বিভাগৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ ড° পল্লবী তামুলী ফুকনে অনুষ্ঠানটোৰ আঁত ধৰে। প্ৰায় ৫৫ জন কৃষক উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটোত পাঁচ জন কৃষকক ভূমি স্বাস্থ্য কাৰ্ড বিতৰণ কৰা হয়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

টেঙাজাতীয় শস্যৰ ..

কৰে। এই অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্রাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মুণাল শইকীয়া, ভাৰপ্রাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগ, অসম চৰকাৰৰ কৃষি আয়োগৰ সদস্য ড° নলীন কুমাৰ মোহন, জিলা কৃষি বিষয়া দীপক মেনাৰ লগতে কৃষি বিজ্ঞানীসকল আৰু জিলাখনৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকল উপস্থিত থাকে। ইয়াৰ পূৰ্বে কেন্দ্ৰটোৰ মুখ্য বিজ্ঞানী ড° ৰাজ কুমাৰ কাকতিয়ে আদৰ্শী ভাষণ প্ৰদান কৰি জিলাখনৰ টেঙাজাতীয় শস্যৰ জিনীয় বৈচিত্ৰ আৰু খেতিৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰে। মেলা উপলক্ষে এখন প্ৰদৰ্শনীৰো আয়োজন কৰা হৈছিল আৰু প্ৰদৰ্শনীত প্ৰায় ১০০ প্ৰকাৰৰ স্থানীয় আৰু বাণিজ্যিক টেঙাজাতীয় শস্যৰ জাত প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। প্ৰায় দুই শতাধিক কৃষকে এই মেলাত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰে। ভাৰত চৰকাৰৰ জৈৱ প্ৰযুক্তি বিভাগৰ প্ৰকল্পৰ অধীনত আয়োজিত তিনিদিনীয়া 'উদ্যোগ বিকাশ আৰু নাৰ্চাৰী ব্যৱস্থাপনা প্ৰশিক্ষণ'ত অংশগ্ৰহণ কৰা ৪০ গৰাকী প্ৰশিক্ষাৰ্থীক প্ৰমাণ-পত্ৰ প্ৰদান কৰাৰ লগতে ৰোপণ সামগ্ৰী আৰু কৃষি সঁজুলিও বিতৰণ কৰা হয়। অনুষ্ঠানত চাৰি গৰাকী প্ৰগতিশীল টেঙা খেতিয়কক সম্বৰ্ধনা জনোৱা হয়। কেন্দ্ৰটোৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° বিজিত কুমাৰ সাউদে অনুষ্ঠানটোৰ আঁত ধৰাৰ লগতে উপস্থিত সকলোকে শালাগ জ্ঞাপন কৰে।

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমৰ পৰা)

গোমথানৰ খেতিত ফল ..

প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা এই পোকবিধৰ আক্ৰমণ লাঘৱ কৰিব পাৰি। ১১) ৰাসায়নিক কীটনাশক যেনে ক্ল'ৰানট্ৰানিলিপ্ৰ'ল ১৮.৫%, স্পাইনিট্ৰিম ১১.৭% বা থাইমিথ'ক্সাম ১২.৬% প্ৰতি লিটাৰ পানীত ০.৫ মি.লি. প্ৰয়োগ কৰি এই পতংগবিধ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি।

গতিকে সমন্বিত নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাই হৈছে ফল আৰ্হি ৰমৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে অধিক ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থা যাৰ দ্বাৰা পোক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ লগতে কৃষকসকলে গোমথানৰ অধিক উৎপাদন পাবৰ বাবেও সক্ষম হ'ব।

শ্ৰীমতী প্ৰীতিপূজা কাশ্যপ**ড° ছাহিদুৰ ৰহমান**

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

কাঠফুলা উৎপাদন প্ৰযুক্তি.

সেয়ে এনে প্ৰশিক্ষণৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্রাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগে বক্তব্যত বহল পৰিসৰত কাঠফুলাৰ খেতিত নিজকে নিয়োজিত কৰি ব্যৱসায়িক উত্তৰণ ঘটোৱাৰ পৰিকল্পনাত এই কাৰ্যসূচীয়ে সহায় কৰিব বুলি আশা ব্যক্ত কৰে। ড° সুপ্ৰিয়া শৰ্মাই আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত ভাৰপ্রাপ্ত কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই কৃষিৰ প্ৰতি অনুৰাগ বা কৃষিক জীৱিকা হিচাবে গ্ৰহণ কৰি আগবঢ়াসকলে ইয়াক কৃষি উপাৰ্জনৰ আহিলা কৰি কৃষি অৰ্থনীতিলৈ সেৱা আগবঢ়াব পাৰিব বুলি উল্লেখ কৰে। পাঠ্যক্ৰম সমন্বয়ক ড° অপূৰ্ব দাসে শালাগ জ্ঞাপন কৰা অনুষ্ঠানত শস্যৰোগ বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° পলাশ দেৱনাথেও বক্তব্য আগবঢ়ায়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমৰ পৰা)

এৰীলেটাৰ মূল্যসংযোজিত

বিশেষভাৱে বিবেচনা কৰি বিভিন্ন খাদ্যভাসত এৰীলেটাৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে পদক্ষেপ হাতত লয়। কেন্দ্ৰটোৱে অনুষ্ঠিত কৰা বৈজ্ঞানিক উপদেষ্টা মণ্ডলীৰ সভাত গোলাঘাট জিলাৰ বেচম বিভাগৰ তৰফৰ পৰা পুষ্টিৰ এৰীলেটাৰ মূল্যসংযোজনৰ দ্বাৰা জনপ্ৰিয়কৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি এই দিশত কাৰ্যপন্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ কেন্দ্ৰটোক পৰামৰ্শ দিছিল। ইয়াৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই কেন্দ্ৰটোৰ সামূহিক বিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ মৃদুস্মিতা বৰঠাকুৰে কেন্দ্ৰটোৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী তথা মুৰব্বী ড° ভৱেশ চন্দ্ৰ ডেকাৰ সহযোগত এই কাৰ্যপন্থা হাতত লয় আৰু পৰীক্ষণৰ দ্বাৰা এৰীলেটাৰ মূল্য সংযোজিত দ্ৰব্যসমূহ তৈয়াৰ কৰে। এৰীসূতা আৰু ইয়াৰ পৰা উৎপাদিত কাপোৰে বিশ্বব্যাপি সুকীয়া স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা সময়তে এৰীলেটাৰ মূল্য সংযোজিত খাদ্য সম্ভাৱে ভৱিষ্যতে অসমৰ উষ্ণ অহা উদ্যোগীসকলৰ মাজত এটা এৰীলেটাৰ মূল্য সংযোজিত প্ৰযুক্তিয়ে বিশেষ স্থান লাভ কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

এগ্ৰ'টুৰিজিম সম্পৰ্কীয় ..

তথা কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ অধ্যাপক তথা গৱেষকে অংশগ্ৰহণ কৰে। যোৱা ৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি অনুযাদৰ বিজ্ঞানগুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই উদ্বোধন কৰা এই প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত প্ৰায় ১৮ গৰাকী শিক্ষক, গৱেষকে অংশগ্ৰহণ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপৰিও আন বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানৰ অভিজ্ঞতা সম্পন্ন সমল ব্যক্তিয়ে প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰা এই প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়নৰো ব্যৱস্থা কৰা হয়।

এবিধ যাদুকৰী উদ্ভিদ : নিম

অসমৰ উদ্ভিদ কোষৰ উৰালত সততে দেখিবলৈ পোৱা এজোপা সাধাৰণ হৈয়ো অসাধাৰণ গুণ সম্পন্ন গছ হ'ল নিম গছ। নিম গছ সাধাৰণতে দুই প্ৰকাৰৰ - মহানিম আৰু ঘোঁৰা নিম। দুয়োজোপা চিৰসেউজ গছৰ সাদৃশ্য কিছু আছে যদিও মহানিম গছৰ পাত ঘোঁৰা নিম গছৰ পাততকৈ যথেষ্ট মিহি আৰু উজ্জ্বল হোৱাৰ বাবে তাক সহজে চিনিব পৰা যায়। সাধাৰণতে মহানিমৰ এজোপা গছ প্ৰায় ১৫-২০ মিটাৰ ওখ, ৪-৬ মিটাৰ ব্যাস মাটি আগুৰি থকা, ২-৫ ইঞ্চি দীঘল, ১/২-১ ইঞ্চি বহল চিৰিলি চিৰিলি মিহি যুগ্ম পত্ৰবিন্যাস যুক্ত হয়। মহানিমৰ গছ এজোপা কম পানী থকা, শুকান ঠাইতো বহুদিন জীয়াই থাকিব পাৰে বাবে তাক মৰুভূমিময় অঞ্চলত দেখিবলৈ পোৱা যায়। গছজোপাই যিহেতু অতি ঠাণ্ডা, বিশুদ্ধ, আৰামদায়ক বতাহ যোগান দিব পাৰে। সেই বাবে বৰ্তমান বিভিন্ন অনুষ্ঠান

মহানিম গছৰ উৎপত্তিস্থল যে ভাৰতবৰ্ষ সেইকথা আয়ুৰ্বেদ শাস্ত্ৰৰ বিভিন্ন ঔষধ প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ইয়াৰ প্ৰয়োগে নিশ্চিতভাৱে প্ৰমাণিত কৰি আহিছে। যুগ যুগ ধৰি উক্ত উদ্ভিদ জোপাই লাভ কৰা সমাদৰ আৰু তাত থকা ঔষধি গুণৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিভিন্ন দেশৰ বিজ্ঞানীসকলে চলোৱা এলানি পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা এজোপা নিম গছৰ ভিন ভিন অংশৰ পৰা ১৪০ বিধ ৰাসায়নিক দ্ৰব্য নিষ্কাশন কৰি উলিয়াইছে। উক্ত দ্ৰব্যসমূহৰ ভিতৰত কেইবিধমান বিশেষভাৱে উল্লেখনীয় যৌগ হ'ল - চডিয়াম, পটাচিয়াম, কেলচিয়াম, ফ'সফ'ৰাছ, নায়েট্ৰিন, ভিটামিন চি, কেৰটিন, অক্জেলিক এচিড, নিক'টিন, লো, চেলামিন, কৰাৰটিন, নিম'বিন, লিমনয়ড, টাৰপেনয়ড, ষ্টেৰড, ফিনলিক, টেনিন, ফেটি এচিড, প্ৰধানকৈ এযোডায়ৰচিটিন। উক্ত দ্ৰব্যসমূহৰ বেছিভাগেই গছজোপাৰ পাত, গুটি, ছাল আৰু তেলৰ পৰা বিশেষ ৰাসায়নিক পদ্ধতিৰে চিনাক্ত কৰি ঔষধি গুণ নিৰ্দ্ধাৰণ আৰু মানৱৰ কল্যাণৰ হকে তাৰ প্ৰয়োগ কাৰ্যই গছজোপাক আৰু অধিক মূল্যবান কৰি তুলিছে।

বৰ্তমানলৈকে জ্ঞাত নিমগছৰ প্ৰধান ব্যৱহাৰবোৰ হৈছে -

১) বসন্ত ৰোগৰ চিকিৎসা পদ্ধতিত নিমপাত পানীত উতলাই ঠাণ্ডা কৰি সেই পাত সিজোৱা পানীৰে ৰোগীক গা-ধুৱাব লাগে।
২) এগিলাচ ঠাণ্ডা পানীত নিমগছৰ পাত ভালদৰে খুন্দি মিহলাই খালে শৰীৰৰ পাচনজনিত ৰোগ, কিডনিৰ অসুখ, হেপাটাইটিছ আৰু উচ্চ ৰক্তচাপজনিত ৰোগ

নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায়।

৩) শৰীৰৰ আঘাতপ্ৰাপ্ত স্থানত নিমগছৰ পাত খুন্দি পেষ্ট বনাই ব্যৱহাৰ কৰিলে ই ৰক্তক্ষৰণ বন্ধ কৰে।

৪) নিমগছৰ পাতত থকা 'জেদুনি' নামৰ যৌগবিধ মেলেৰিয়া ৰোগৰ চিকিৎসাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৫) নিমৰ গুটিৰ পৰা নিষ্কাশিত তেল চুলিত লগালে ই চুলি সৰা বন্ধ কৰে।

৬) মানুহৰ চকু আৰু কাণৰ অসুখৰ চিকিৎসা পদ্ধতিত নিম ব্যৱহাৰ হয়।

৭) শিশুৰ দেহত হোৱা খৰ-খজুৰতি ইত্যাদি ভেঁকুৰ অথবা বেঙ্কেৰীয়াজনিত ৰোগ, পেলুৰ প্ৰতিষেধক হিচাপে নিমপাত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৮) মহানিমৰ গছৰ গুটিৰ পৰা নিষ্কাশিত তেল, চাবোন, শ্বেম্প', ছালত ঘঁহা ক্ৰিম, হাতখোৱা দ্ৰব্য, টুথপেষ্ট ইত্যাদিবোৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

৯) নিমপাত কিতাপ-পত্ৰ, কাগজ আদিৰ মাজত সুমুৱাই থলে তাত সাধাৰণতে কীট-পতঙ্গই আক্ৰমণ নকৰে অৰ্থাৎ নিমপাতে এবিধ উত্তম কীটনাশক হিচাবে কাম কৰে।

১০) দেহৰ বিভিন্ন স্থানত হোৱা টিউমাৰজনিত ৰোগ, কেঁচুমূৰীয়া আনকি কেনচাৰ ৰোগৰ চিকিৎসাৰ ক্ষেত্ৰটো মহানিমৰ পৰা নিষ্কাশিত দ্ৰব্যসমূহৰ ব্যৱহাৰ হোৱা বুলি জানিবলৈ পোৱা যায়।

আনহাতে ঘোঁৰা নিমৰ গছ এজোপাকো মূল্যহীন বুলি ভাবিব নোৱাৰে। ঘোঁৰানিমৰ কাঠৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ আচৰাৰ তৈয়াৰ কৰি লাভৱান হ'ব পাৰি। নিমগছৰ কাঠ ৰঙচুৱা অথবা মুগা বৰণৰ হয়। দ্বিতীয়তে নিমগছৰ গুটিবোৰ খুন্দি তৈয়াৰ কৰা পাউদাৰ এবাতি তিয়াই ৰাখি পিছদিনা পথাৰত ছত্ৰিয়াই দিলে ই এক জৈৱিক কীটনাশক হিচাপে কাম কৰে। নিমগছৰ সৰি থকা পাতবোৰ জ্বলাই দিলেও সেই নিৰ্দ্দীপ্ত ঠাইখনত থকা ম'হ-মাখি, পোক-পৰুৱা, উৰহ ইত্যাদি পতংগবোৰ বহু দূৰলৈ খেদি পঠাব পাৰে।

নিমগছৰ পাত আমাৰ অসমীয়া মানুহে তেলত শুকানকৈ ভাজি খায়। দক্ষিণ ভাৰতৰ মানুহে নিমপাত খুন্দি পাউদাৰ সদৃশকৈ সংৰক্ষণ কৰি থয় আৰু সময়ত ভাত, দাইল, চালাড আদি ৰুচিবৰ্ধক খাদ্য প্ৰস্তুত কৰোতে সেউজীয়া ৰং দিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰে। বৈদিক যুগৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে নিমগছৰ দৰে সহজলভ্য, ঔষধি গুণসম্পন্ন গছ সততে আমাৰ চকুত নপৰে। মহৌষধ হিচাপে খ্যাত নিমগছৰ ওপৰত কৰা আধুনিক বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণে আৰু অধিক তথ্য পোহৰলৈ আনি গছজোপাৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থানৰ লগত অধিক মূল্য সংযোজন হওঁক।

ড° মীন্তি গগৈ

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।
দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।

প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

ভাৰপ্রাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ